

Toimintasuunnitelma vuodelle 2024

YLEISTÄ

Vuosi 2024 on Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry:n (STOD) 56. toimintavuosi. STODin tehtävä valtakunnallisena ammatti- ja kulttuurijärjestönä on valvoa jäsenistönsä etuja ja toimia maan teatteritaiteen ja kulttuuripolitiikan kehittämiseksi. Teatteritaiteen laatu ja monipuolisuus ovat tärkeitä arvoja.

STODin toiminnan keskiössä ovat jäsenten ammatillisen ja taiteellisen toiminnan resurssit. Ammattilaisten työn arvostus ja työllisyyden lisääminen ovat STODin tavoitteita. STOD puolustaa teatteritaiteen perusrahoitusta sekä teatterikentän rakenteita.

Vaikuttamisen välineenä on viestintä ja julkinen keskustelu teatteritaiteen laadusta ja merkityksestä ihmisille ja yhteiskunnalle.

STOD kehittää keskustelu- ja toimintayhteyksiä freelance-taiteilijoiden, vapaiden teatteriryhmien ja vakiintuneiden teattereiden kesken. Yhtenä keinona on STODin järjestämät jäsentapaamiset. STOD pyrkii edistämään teattereiden henkilöstöryhmien keskinäistä vuoropuhelua.

Teatterikentän rahoituksen kehittymistä seurataan tiiviisti ja huomiota kiinnitetään teattereiden toimintamahdollisuuksiin.

Tavoitteidensa toteuttamiseksi STOD toimii yhteistyössä alan keskeisten järjestöjen ja toimijoiden kanssa. STOD pyrkii Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton jäsenenä aktivoimaan Temeä ja sen jäsenjärjestöjä yhteistoimintaan.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

1. Teatteriohjaajien ja dramaturgien edunvalvonta

Ohjaajien ja dramaturgien työt ammattiteattereissa ovat vähentyneet. STODin 385:stä jäsenestä työikäisiä on 238 – mutta heistä vain noin 30 on kiinnitettyinä VOS-teattereissa. Suomalaista teatteritaidetta ohjataan ja dramatisoidaan freelancereiden voimin. Ensemblejä on vaikea rakentaa vierailijoiden varaan, sillä he ovat taloissa ja ryhmissä vain lyhyen vierailunsa ajan määräaikaisissa työsuhteissa.

STODin viesti teattereille on, että taiteilijoiden vakanssit tulee säilyttää ja uusia vakituisia vakansseja lisätä. Tämä kehitys on teattereiden ja teatteritaiteen etu, sillä ohjelmistoja tulisi rakentaa yhdessä ammattiohjaajien ja -dramaturgien kanssa.

STOD pyrkii edistämään sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista alan työmarkkinoilla ja palkoissa. Tätä vaikuttamistyötä STOD tekee mm. julkaisemalla ohjaajatilastoja, joissa STOD seuraa sitä ketkä suomalaisissa VOS-teattereissa ohjaavat: ovatko he koulutettuja ammattiohjaajia sekä ohjaajien sukupuolta. Tilastojen valossa näyttää mm. siltä, että naiset ohjaavat pienillä

näyttämöillä ja heitä on joissakin teattereissa huolestuttava vähemmistö. Miehet ohjaavat isoille näyttämöille

2. Jäsentapaamiset

STOD järjestää aamukahveja etänä sekä teatterikäyntejä jäsenille. Hallitus toivoo jäsenistön osallistuvan kevään vuosikokoukseen 15.5.2023 päättämään STODin toiminnasta ja tavoitteista.

Toimintavuonna STOD järjestää kerran kuukaudessa teemoitettut aamukahvit jäsenille: 8.1. klo 9-10 keskusteltiin STOD:N ja Temen organisaatiouudistuksesta, 5.2. klo 9-10 Linnea Stara esitteli Maailma näyttämölle hanketta, 11.3. klo 9-10 kulttuuripoliittiset aamukahvit, joissa vieraana valtiosihteeri Elina Laavi sekä 8.4. jossa keskusteltiin hallituksen leikkauspolitiikan vaikutuksista ohjaajan ja dramaturgien arkeen.

Tampereen Teatterikesän yhteydessä STOD järjestää jäsenistölleen Päiväkaljat/ -kahvit torstaina 8.8.2024 klo 14.00-15.30.

3. Kulttuuripoliitikka

STOD vaikuttaa teatteri- ja kulttuuripoliitikkaan yhteistyössä Temen ja sen jäsenjärjestöjen ja muiden alan keskeisten toimijoiden kanssa.

Keskustelua teatteritaiteen laadusta, monipuolisuudesta, rahoituksesta ja rakenteista sekä niiden yhteensopivuudesta jatketaan.

STOD kutsuu jäseniä pienryhmissä säännöllisesti teatteriin ja esityksen jälkeen järjestettäviin keskustelutilaisuuksiin. Jäsenten kanssa käydään sisällöllistä keskustelua teatteriesitysten oheen järjestyissä jäsentapaamisissa.

Alan toimintaedellytysten parantamiseksi pyritään yhteistyöhön seuraavien keskeisten toimijoiden kanssa:

1. Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry ja sen jäsenjärjestöt
2. Suomen Näyttelijäliitto
3. Teatterin Tiedotuskeskus
4. Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto
5. Kopiosto
6. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu
7. Helsingin yliopiston teatteritiede
8. Aalto-yliopisto
9. Kustannus Oy Teatteri (Teatteri- Tanssi- ja Sirkuslehti)
10. Teatterikeskus
11. Pohjoismainen ohjaajaneuvosto, NSIR
12. Uuden näytelmän ohjelma UNO
13. CEFISTO Centralförbundet för Finlands Svenska Teaterorganisationer r.f
14. Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat
15. Suomen Teatterijohtajaliitto
16. Näyttelijätyön laitos, Näty
17. Tutkivan teatterityön keskus
18. Opetus- ja kulttuuriministeriö
19. Taike

- 20. Teksti-yhteisö
- 21. ITI
- 22. TTU
- 23. Arkadia-seura

4. Koulutuspolitiikka

Ammattitaitoa kehittävää koulutustoimintaa järjestetään ammattiryhmäkohtaisesti yhteistyössä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa. STOD järjestää myös omia ammatillisia seminaareja.

Pyritään vaikuttamaan täydennyskoulutuksen kehittämiseen alan ammattiteissa toimivien tarpeita vastaavaksi ja saavutettavaksi. Erityisesti freelance-taiteilijoiden täydennys- ja jatkokoulutusmahdollisuuksia tulee parantaa sekä saada koulutuksen hinta vastaamaan taiteilijoiden tulotasoa.

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulussa informoidaan opiskelijoita STODin toiminnasta ja työelämän perusteista. STOD tapaa vastavalmistuneita ohjaajia ja dramaturgeja heidän opintojensa päättyessä, jotta he järjestäytyisivät.

STOD järjesti 20.4.2024 Läheisyys teatterissa -koulutuksen, jonka vetäjänä toimi näyttelijä ja läheisyyskoordinaattori Sara-Maria Heinonen. Lisäksi syksylle on tulossa apurahakoulutus yhteistyössä Suomen Kulttuurirahaston kanssa sekä näyttelijä tes:n vaikutukset ohjaajan työhön yhteistyössä Temen ja Stefin kanssa.

5. Kansainvälinen yhteistyö

STODin jäsenet ovat Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry:n kautta jäseninä maailmanlaajuisessa teatteri- ja av-alan työntekijäjärjestössä UNI:ssa (Union Network International). STOD seuraa tätä kautta kansainvälistä kehitystä sopimuksissa, lainsäädännössä sekä tekijänoikeuskysymyksissä.

Pohjoismainen yhteistyö on STODille tärkeää. Se kanavoituu Nordisk Sceninstruktörrådetin (NSIR) kautta, jossa pohjoismaisten ammattiliittojen kanssa vaihdetaan tietoa maiden teatterikentän toiminnasta, rahoituksesta, rakenteista, ajankohtaisista kysymyksistä ja ilmiöistä. Pohjoismaisen teatterikentän tunteminen tuo sisältöä myös STODin työhön. Seuraava tapaaminen on 6.6.-8.6.2024 Suomessa ja Hangossa.

Dramaturgy of Theatre Leadershipin 2. kausi (DTL2024). Teatterin johtajuuden dramaturgia 2024

STOD:n hallitus on aloittanut tuotannon toiseen Teatterin johtajuuden dramaturgia -kauteen. 2024-2025 kaudella järjestää sarja haastatteluja palkittujen kansainvälisten teatterin johtajien kanssa, jotka jakavat virallisen menettelyn freelancer-teatteriohjaajien ja dramaturgien rekrytoimiseksi esityksiin heidän laitosteattereissaan.

Isäntänä Teatterijohtaja, Lauri Maijala, Lahden kaupunginteatteri.

Tämä tapahtuma on maksuton ja saatavilla YouTubessa syyskuusta 2024 alkaen.

Tämän tapahtuman osalta hallitus on sopinut, että STOD:lle ei aiheudu rahoitusmenoja. Hankkeen aktiivi Suomessa on STODin hallituksen jäsen David Robertson.”

6. Viestintä

STOD hoitaa tiedotusta Temen sähköisen viikkokirjeen Temeläisen kautta. STOD lähettää jäsenilleen myös omia jäsenkirjeitä ja kutsuja.

STODin kotisivuja ylläpidetään ja kehitetään samansuuntaiseksi Temen jäsenjärjestöjen kanssa. Kotisivuilla pyritään tiedottamaan tapahtumista. STODilla on Facebook-ryhmä, joka on suunnattu ensisijaisesti jäsenille sekä julkinen Instagram-tili.

Huhtikuussa 2024

Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry:n hallitus